

MỘT SỐ VẤN ĐỀ CẦN CHÚ Ý TRONG VIỆC CHUẨN BỊ VÀ TIẾN HÀNH ĐẠI HỘI ĐẢNG CẤP HUYỆN

VŨ OANH

Thời gian tới, các huyện sẽ tiến hành đại hội Đảng. Đại hội Đảng cấp huyện - cũng như các cấp khác - là sinh hoạt chính trị thường kỳ theo như điều lệ Đảng đã quy định. Tuy nhiên, đây là hình thức sinh hoạt Đảng cao nhất, và đại hội Đảng cấp huyện lần này lại tiến hành trong điều kiện mới, nên cần phải chuẩn bị và làm cho thật tốt.

Rút kinh nghiệm của một số huyện vừa qua đã tổ chức đại hội Đảng, chúng tôi nêu một số vấn đề nhằm góp phần vào việc chỉ đạo tốt Đại hội.

I - NĂM VỮNG YÊU CẦU CỦA ĐẠI HỘI ĐẢNG CẤP HUYỆN LẦN NÀY.

Khác với các lần đại hội trước, đại hội Đảng của các huyện lần này tiến hành trong điều kiện cả nước có chiến tranh. Cuộc chiến đấu chống đế quốc Mỹ của quân dân ta ở cả hai miền Nam và Bắc đã và đang giành được những thắng lợi rất to lớn; đồng thời trước những thất bại nặng nề và liên tiếp, đế quốc Mỹ đang ngày càng mở rộng chiến tranh xâm lược miền Nam, đẩy mạnh leo thang đánh phá miền Bắc. Sự nghiệp thiêng liêng chống Mỹ, cứu nước, yêu cầu đánh thắng giặc Mỹ xâm lược và đẩy mạnh tốc độ xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc trong điều kiện mới đang đòi hỏi toàn Đảng, toàn dân ta những cố gắng phi thường. Trung ương Đảng đã định ra phương hướng, đường lối và mục tiêu hành động để giành thắng lợi. Đó là các bản nghị quyết lịch sử của hội nghị Trung ương lần thứ 11 và lần thứ 12, nghị quyết về kế hoạch hai năm 1966 - 1967.

Là cơ quan lãnh đạo cao nhất của Đảng ở cấp huyện, đại hội các huyện lần này phải thể hiện được quyết tâm đánh thắng giặc Mỹ, quyết

tâm bảo vệ và đẩy nhanh tốc độ xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, ủng hộ sự nghiệp giải phóng miền Nam tiến tới thống nhất Tổ quốc.

Đại hội Đảng của các huyện lần này lại tiến hành sau khi Ban bí thư Trung ương Đảng vừa ra nghị quyết về việc "Kiện toàn sự lãnh đạo và chỉ đạo thực hiện của các huyện ủy". Đây là một nghị quyết rất quan trọng, xác định lại vị trí của cấp huyện trong toàn bộ hệ thống lãnh đạo và chỉ đạo của Đảng và Nhà nước, chỉ rõ phương hướng, yêu cầu và biện pháp kiện toàn sự lãnh đạo và chỉ đạo thực hiện của các huyện ủy trong tình hình mới. Chỉ có trên cơ sở nghiên cứu sâu sắc và quán triệt đầy đủ nghị quyết này, các tỉnh thành ủy và huyện ủy mới giúp cho đại hội các huyện vạch ra được phương hướng chính trị và tiến hành việc kiện toàn các huyện ủy về mặt tổ chức được đúng đắn.

Trong các điều kiện và với ý nghĩa trên, đại hội Đảng của các huyện lần này phải đạt được ba yêu cầu dưới đây:

Một là phải bàn bạc và quyết định được phương hướng nhiệm vụ đúng đắn của đảng bộ huyện trước yêu cầu của tình hình và nhiệm vụ cách mạng mới, lấy đó làm cơ sở để tổ chức, động viên toàn đảng bộ và quần chúng nhân dân thực hiện. Phương hướng, nhiệm vụ mà Đại hội đề ra, đương nhiên phải xuất phát từ vị trí và yêu cầu cụ thể về lãnh đạo của huyện mình, từ những ưu điểm và nhược điểm tồn tại; song điều quan trọng và cũng là điểm mới là phải quán triệt được tinh thần và tư tưởng và yêu cầu của các nghị quyết hội nghị Trung ương và nghị quyết của Ban bí thư trên kia, yêu cầu của kế hoạch Nhà nước hai năm (1966 - 1967).

Nó phải phản ánh được tinh thần tấn công cách mạng của đảng viên và quần chúng, thể hiện được quyết tâm chống Mỹ, bảo vệ và xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, làm tròn trách nhiệm của hậu phương lớn với tiền tuyến lớn của cả nước, vững vàng trong bất kỳ tình huống chiến tranh gay go ác liệt nào; đồng thời thể hiện quyết tâm kiện toàn cấp huyện của Trung ương.

Hai là, phải tuyển cử được ban chấp hành đảng bộ huyện mới, theo phương hướng và yêu cầu nghị quyết của Ban ban thư Trung ương Đảng về kiện toàn sự lãnh đạo và chỉ đạo của các huyện ủy, bảo đảm xứng đáng

là trung tâm lãnh đạo mọi tổ chức của Đảng trong huyện trước tình hình và nhiệm vụ mới.

Ba là, phải củng cố và tăng cường một bước sự nhất trí về chính trị, tư tưởng và tổ chức trong đảng bộ, và phát động được một khí thế cách mạng mới, khí thế chống Mỹ, cứu nước, tạo điều kiện tiến lên giành những thắng lợi mới về mọi mặt.

Cả ba yêu cầu trên đây đều phải nắm vững và quán triệt đầy đủ trong quá trình chuẩn bị và tiến hành Đại hội; không phải chỉ chú trọng riêng một bước nào. Và nhất là phải tránh khuynh hướng sai lệch thường mắc phải là chỉ chú ý về công tác nhân sự để bầu huyện ủy (tất nhiên đây là yêu cầu quan trọng về tổ chức, phải làm cho tốt) mà coi nhẹ yêu cầu chuẩn bị và thảo luận báo cáo, đề án về phương hướng nhiệm vụ công tác của địa phương.

II. CHUẨN BỊ TỐT LÀ YẾU TỐ QUYẾT ĐỊNH THÀNH CÔNG CỦA ĐẠI HỘI.

Kinh nghiệm cho thấy bước chuẩn bị là bước gian khổ và quyết định nhất. Vừa qua nhiều nơi chưa coi trọng đầy đủ và làm tốt bước này, nên kết quả của Đại hội bị hạn chế. Ngược lại, những nơi làm tốt các công tác chuẩn bị thì rõ ràng Đại hội đã thành công lớn.

Chuẩn bị cho Đại hội có nhiều việc, song hai việc chính cần tập trung làm tốt là chuẩn bị dự thảo bản báo cáo công tác của huyện ủy, lãnh đạo nghị quyết của Đại hội và chuẩn bị danh sách để bầu cử ban huyện ủy mới. Phải dành nhiều thì giờ và công phu vào việc trước, việc gian khổ, đòi hỏi phải tập trung được đầy đủ trí tuệ của tập thể. Tất nhiên, không thể không coi trọng đầy đủ việc sau.

Muốn chuẩn bị được tốt, phải kết hợp và phát huy được tính tích cực và tinh thần trách nhiệm cao của cả ba cấp có quan hệ trực tiếp đến đại hội của huyện là: tỉnh, thành ủy, các huyện ủy, và các tổ chức cơ sở của Đảng. Tất nhiên vì là đại hội huyện nên các huyện ủy phải đóng vai trò chính, phải tự mình làm thật tốt mọi việc chuẩn bị cho đại hội; song chỉ như thế chưa đủ. Các tỉnh, thành ủy chịu trách nhiệm trước Trung ương Đảng về việc chỉ đạo trực tiếp các huyện ủy nên cần chỉ đạo chặt chẽ giúp các huyện ủy chuẩn bị và tổ chức Đại hội cho tốt. Hơn nữa, trong công tác

chỉ đạo hàng ngày, các tỉnh, thành ủy nhìn nhận phong trào của từng huyện một cách khách quan, toàn diện, sáng suốt hơn, nên có điều kiện chỉ ra cho từng huyện phương hướng tiến lên một cách đúng đắn. Vừa qua kết quả Đại hội của một số huyện bị hạn chế một phần quan trọng là do tỉnh, thành ủy chưa quan tâm chỉ đạo đúng mức.

Cấp huyện chỉ đạo trực tiếp cơ sở; mọi vấn đề chung của huyện có quan hệ chặt chẽ và ảnh hưởng sâu sắc tới cơ sở. Các đảng viên ở cơ sở có thể đóng góp được nhiều ý kiến tốt cho Đại hội huyện. Vì vậy, các huyện ủy cần có kế hoạch thu thập ý kiến, hướng dẫn cho các tổ chức cơ sở của Đảng thiết thực tham gia vào đại hội của huyện, về mặt bàn bạc quyết định phương hướng, nhiệm vụ chung của toàn đảng bộ, cũng như tuyển cử ban huyện ủy mới.

Tiến hành tốt việc chuẩn bị cho Đại hội của cả ba cấp tỉnh, thành huyện và cơ sở cũng chính là thực hiện đúng nguyên tắc lãnh đạo tập trung trên cơ sở mở rộng dân chủ ở trong Đảng.

Đi vào từng cấp, có một số việc chính cần làm như sau:

Sau khi đã nắm được tinh thần và tư tưởng của nghị quyết hội nghị Trung ương lần thứ 11 và lần thứ 12, yêu cầu của kế hoạch Nhà nước hai năm, thì việc trước hết của các tỉnh, thành ủy là phải tổ chức nghiên cứu và chỉ đạo các huyện ủy, các ngành của tỉnh, thành ủy nghiên cứu nghị quyết của Ban bí thư Trung ương Đảng về kiện toàn sự lãnh đạo và chỉ đạo thực hiện của các huyện ủy. Việc nghiên cứu nghị quyết trên phải đạt yêu cầu nắm chắc tư tưởng chỉ đạo của Trung ương Đảng là quyết tâm kiện toàn toàn diện cho cấp huyện; trên cơ sở đó liên hệ kiểm điểm những thiếu sót của tỉnh, thành ủy trong việc lãnh đạo, chỉ đạo các huyện ủy, khắc phục những quan điểm không đúng đắn về vai trò, vị trí của cấp huyện; đề ra được những biện pháp cụ thể thi hành nghị quyết, trước mắt là lãnh đạo, chỉ đạo các huyện ủy tổ chức đại hội Đảng của huyện. Cần nhấn mạnh là nghị quyết trên của Ban bí thư chính là nội dung mới rất quan trọng, một trong những căn cứ chính để tiến hành đại hội Đảng cấp huyện kỳ này, nên nhất thiết các tỉnh, thành ủy, các huyện ủy phải nghiên cứu sâu sắc, vận dụng vào việc chỉ đạo Đại hội, coi đây là dịp thuận lợi để bước đầu quán triệt nghị quyết của Trung ương.

Căn cứ vào các nghị quyết của hội nghị Trung ương lần thứ 11 và 12 và trên cơ sở quán triệt nghị quyết của Ban bí thư về kiện toàn sự lãnh đạo và chỉ đạo thực hiện của các huyện ủy, dựa vào sự theo dõi thường xuyên của mình đối với phong trào các huyện, các tỉnh, thành ủy cần tập thể bàn bạc (trước hết là trong Ban thường vụ chuẩn bị kỹ, sau đó đưa ra báo cáo với hội nghị tỉnh, thành ủy) để chỉ cho từng huyện ủy thấy rõ chỗ mạnh chỗ yếu của mình, giúp cho việc đặt phương hướng nhiệm vụ của đại hội huyện được đúng đắn, sát hợp với vị trí, đặc điểm của địa phương, chỉ ra được những khâu yếu cần tập trung và các biện pháp chủ yếu để thực hiện; đồng thời xem xét danh sách bố trí cốt cán của các huyện ủy mới (cụ thể là Ban thường vụ huyện ủy). Việc làm này có ý nghĩa rất quan trọng; vừa thiết thực chỉ đạo phong trào các huyện, vừa là để thống nhất tư tưởng và hành động của tập thể tỉnh, thành ủy và các ngành của tỉnh, thành đối với yêu cầu chỉ đạo các huyện. Sau đó, có thể giao cho tập thể Ban thường vụ tỉnh, thành ủy hoặc phân công cho đồng chí bí thư hay phó bí thư thường trực cùng đồng chí tỉnh ủy viên phụ trách từng huyện và ban tổ chức của tỉnh, thành ủy, thông qua báo cáo, dự thảo nghị quyết và bản dự kiến danh sách tuyển cử huyện ủy của từng huyện.

Trong khi nhận định, đánh giá phong trào và chỉ ra phương hướng, nhiệm vụ cho các huyện, cũng như khi thông qua báo cáo của từng huyện, các tỉnh, thành ủy cần sử dụng và phát huy trách nhiệm tham gia của các ban và các ngành giúp việc, như các ban tổ chức, tuyên huấn, nông nghiệp, ủy ban kế hoạch nhà nước, tình đội dân quân v.v... làm cho sự nhận định của mình được toàn diện, tư tưởng của lãnh đạo quán triệt tới các ngành, các ban giúp việc.

Để giúp tỉnh, thành ủy chỉ đạo chặt chẽ việc chuẩn bị và tiến hành đại hội của các huyện, các tỉnh, thành ủy cần phân công một số đồng chí tỉnh ủy viên và chỉ định một số cơ quan giúp việc thường xuyên theo dõi, chuẩn bị các vấn đề cần thiết đưa ra Ban thường vụ, hoặc thường trực tỉnh ủy bàn bạc, quyết định.

Những việc trên đây của các tỉnh, thành ủy nếu không được làm tốt, thậm chí chờ tới khi huyện ủy sắp khai mạc Đại hội mới cử người thay mặt của mình về dự nghe báo cáo và góp ý kiến, thì tác dụng lãnh đạo, chỉ đạo của tỉnh, thành ủy đối với Đại hội rất bị hạn chế.

Các huyện ủy cần dành phần lớn thời giờ và trí tuệ của mình, phát huy nỗ lực chủ quan và chủ động tranh thủ sự giúp đỡ của tỉnh, thành ủy để chuẩn bị bản báo cáo công tác cho thật tốt. Tất nhiên, hơn ai hết, đi đôi với việc quán triệt tinh thần nghị quyết của các hội nghị Trung ương lần thứ 11 và 12, yêu cầu của kế hoạch hai năm, huyện ủy càng phải nghiên cứu, thảo luận và liên hệ kiểm điểm sâu sắc nghị quyết về tăng cường sự lãnh đạo và chỉ đạo thực hiện của các huyện ủy. Trên cơ sở đó mới có thể chuẩn bị bản báo cáo công tác được tốt.

Ban thường vụ huyện ủy, trước hết là đồng chí bí thư đóng vai trò quyết định, phải trực tiếp chuẩn bị dự thảo báo cáo; cần phải nghe báo cáo và tranh thủ ý kiến của các ban, các ngành của huyện, tham khảo ý kiến của các cán bộ chuyên môn kỹ thuật, các cán bộ lãnh đạo ở cơ sở có nhiều thành tích và kinh nghiệm, góp phần vào việc vạch ra phương hướng và những biện pháp giải quyết các khâu quan trọng trong sản xuất, chiến đấu, v.v.. Nội dung dự thảo báo cáo của huyện ủy cần thể hiện được bốn yêu cầu xây dựng cấp huyện hiện nay. Là báo cáo trước Đại hội, tất nhiên nó phải toàn diện, song cần tập trung vào những khâu chính, không dàn đều, tản mạn.

Báo cáo cần ngắn gọn, nêu lên được những nét chủ yếu về nhận định, đánh giá tình hình, vạch ra chỗ mạnh, chỗ yếu, những vấn đề trung tâm phải giải quyết để đưa phong trào lên. Về phương hướng nhiệm vụ mới, cần ăn khớp với thời gian kế hoạch hai năm (1966 - 1967); tuy nhiên cần tập trung vào những vấn đề chủ yếu trước mắt phải giải quyết trong vụ mùa này và vụ đông xuân 1966 - 1967, tính toán để hạ quyết tâm cho đúng, biện pháp cho mạnh.

Để chuẩn bị cho việc tuyển cử ban huyện ủy mới và nâng cao trách nhiệm của các huyện ủy viên, cần dựa vào chức trách của huyện ủy, tiêu chuẩn của huyện ủy viên, tiến hành việc phê bình, tự phê bình trong huyện ủy và từng đồng chí huyện ủy viên. Nhưng việc này chỉ có thể làm tốt trên cơ sở thảo luận và kiểm điểm sâu sắc theo phương hướng và yêu cầu của nghị quyết của Trung ương về kiện toàn các huyện ủy. Nếu không, việc phê bình, tự phê bình sẽ không có phương hướng đúng đắn.

Đối với tổ chức cơ sở, để thật sự mở rộng dân chủ một cách thiết thực cho mọi đảng viên góp ý kiến vào dự thảo báo cáo của huyện ủy và phê bình sự lãnh đạo của huyện ủy, các huyện ủy nên bồi dưỡng kỹ cho các đồng chí huyện ủy viên và các phái viên của huyện ủy, các đồng chí bí thư đảng ủy cơ sở nắm thật chắc các vấn đề chính trong sự thảo báo cáo, rồi phân công về trực tiếp báo cáo trong các hội nghị chi bộ, cán bộ cơ sở, giới thiệu những vấn đề Đại hội sẽ phải bàn bạc quyết định, yêu cầu đồng đảo đảng viên góp ý kiến và thảo luận. Đồng thời cũng yêu cầu đảng viên, cán bộ cơ sở phê bình huyện ủy và các huyện ủy viên. Làm được như vậy thì tốt hơn là việc chỉ phóng bản báo cáo dây cộp xuống cho các chi bộ tự do thảo luận, mất nhiều thời giờ và ý kiến lại bị phân tán.

Những ý kiến thu thập được của đảng viên, cán bộ cơ sở phải phản ánh với tập thể Ban thường vụ huyện ủy ngồi nghe để có cơ sở bổ sung và hoàn chỉnh bản dự thảo báo cáo của mình.

III - CHỈ ĐẠO CHẶT CHẼ VÀ BẢO ĐẢM PHÁT HUY

DÂN CHỦ RỘNG RÃI TRONG ĐẠI HỘI

Tiến hành đại hội Đảng cấp huyện lần này là dịp động viên mạnh mẽ tinh thần chống Mỹ, cứu nước của đông đảo đảng viên và quần chúng, là bước đầu rất quan trọng trong việc kiện toàn cấp huyện. Đại hội đảng viên cấp huyện tổ chức được tốt sẽ ảnh hưởng rất lớn đến phong trào chung của các huyện, mở đầu cuộc vận động xây dựng huyện ủy "bốn tốt". Vì vậy,

các tỉnh, thành ủy cần trực tiếp chỉ đạo một huyện tiến hành trước, qua đó rút kinh nghiệm để chỉ đạo cho tất cả các huyện trong tỉnh. ở huyện chỉ đạo riêng này, Ban thường vụ tỉnh, thành ủy, hoặc ít nhất là đồng chí bí thư cần trực tiếp nắm và tham dự Đại hội. Sau đó, sẽ phân công cho từng đồng chí tỉnh hoặc thành ủy viên về chỉ đạo tiến hành đại hội ở từng huyện.

Trong Đại hội, cần thật sự phát huy dân chủ rộng rãi để các đại biểu tham gia bàn bạc và quyết định mọi vấn đề của Đại hội. Về nguyên tắc, các đại biểu có thể phát biểu mọi ý kiến mình muốn nói. Tuy nhiên, cần tập trung bàn bạc một cách thiết thực những vấn đề chính. Có thể chia tổ thảo luận để các đại biểu đóng góp được nhiều ý kiến vào bản báo cáo và dự thảo nghị quyết về bản báo cáo đó. Nhưng cũng cần nêu một số vấn đề quan trọng nhất để thảo luận chung tại hội trường. Tại đây, nên tránh những bản tham luận dài dòng kể lể thành tích, hoặc tuyên truyền cho công tác ngành mình; mà chỉ phát biểu những ý kiến thiết thực, nhằm giải quyết những vấn đề mắc mứu quan trọng nhất, do Đoàn chủ tịch Đại hội đã nêu ra.

Trước khi tiến hành bầu cử ban chấp hành mới, cần phổ biến làm cho các biểu nắm vững và quán triệt chức trách, yêu cầu cấu tạo và kiện toàn huyện ủy mới, tiêu chuẩn của huyện ủy viên, theo phương hướng và yêu cầu nghị quyết của Trung ương về kiện toàn sự lãnh đạo và chỉ đạo của các huyện ủy, để các đại biểu dựa vào đó ứng cử, lựa chọn và giới thiệu ứng cử viên. Giữa vấn đề cấu tạo thành phần huyện ủy và tiêu chuẩn của huyện ủy viên, vẫn phải lấy tiêu chuẩn làm cơ sở, đồng thời có chú ý thích đáng đến sự cấu tạo thành phần tham gia huyện ủy theo yêu cầu của công tác lãnh đạo. Trong một số trường hợp, nhất là đối với yêu cầu cần thiết xây dựng một trung tâm lãnh đạo, bao gồm những đồng chí lãnh đạo xuất sắc nhất, thì không nên vì vấn đề cấu tạo thành phần mà bỏ qua những đồng chí rất xuất sắc, có thể phát huy tài năng của mình đóng góp vào sự lãnh đạo chung của Đảng.

Trong việc giới thiệu danh sách ứng cử viên, cũng như khi tiến hành bầu cử, huyện ủy cần thật sự tôn trọng quyền dân chủ tuyển cử, tự do lựa chọn người mình tin nhiệm của các đại biểu, khách quan, thật sự lắng nghe và chấp nhận những ý kiến đúng đắn của họ, thẳng thắn sửa chữa những sai sót của mình. Đồng thời cũng không thể buông trôi trách nhiệm lãnh đạo; song tuyệt đối không được thô bạo, gò ép, mà chủ yếu là dựa vào tiêu chuẩn đã hướng dẫn để giải thích một cách kỹ lưỡng.

Sau Đại hội, huyện ủy mới, ngoài việc phân công, cần họp để thống nhất thêm một lần nữa những vấn đề chính trong quyết nghị của Đại hội; đồng thời bàn cụ thể chức trách và chế độ công tác của huyện ủy và từng huyện ủy viên, tổ chức việc thi hành nghị quyết của Đại hội.

Huyện ủy sẽ phân công các huyện ủy viên trực tiếp đi phổ biến nghị quyết của Đại hội, đồng thời hướng dẫn cho các ngành của huyện và các tổ chức cơ sở đảng, dựa vào vị trí chức năng, nhiệm vụ của mình và đặc điểm tình hình địa phương, công tác, đặt chương trình, kế hoạch thi hành nghị quyết của Đại hội, biến quyết tâm của Đại hội thành hành động của đảng viên và quần chúng.

Thực tế của một số nơi tiến hành tốt đại hội Đảng cấp huyện cho thấy rằng đây là một dịp tốt để làm chuyển biến mạnh mẽ phong trào ở địa phương. Được sự quan tâm của các cấp ủy đảng, chúng ta tin tưởng đại hội Đảng các huyện lần này sẽ thu được thắng lợi rực rỡ.